

на різних платформах у новостворених персональних брендів профілях, для представлення себе як творчої особистості в Інтернеті.

Список використаних джерел

1. Berg J. (2015). Visual Leap: A Step-by-Step Guide to Visual Learning for Teachers and Students. Amazon Sales Rank. 280 p.
2. Lonka, K. (2018). Phenomenal Learning from Finland. Edita Publishing. International order: <https://www.booky.fi/product.php?id=9789513773083> (дата звернення 1.11.2021).
3. The 9 BEST Scientific Study Tips <https://youtu.be/p60rN9JEapg> (дата звернення 1.11.2021).

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ

Кухарчук Тетяна Андріївна

кандидат педагогічних наук, директор,
Рівненська українська гімназія
kuharchuk@rug.rv.ua

Неочікуваним та доволі серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу – педагогів, здобувачів освіти, батьків – стає використання навчання за допомогою дистанційних технологій у період пандемії. Сучасна освіта в умовах викликів сьогодення спирається на інформатизацію освітнього простору та дистанційне навчання учнівської молоді. Питання використання елементів дистанційної форми навчання у закладах загальної середньої освіти набуває неабиякої важливості. Інформаційні технології стають невід’ємною частиною освітнього процесу. Освітня сприйняла цей виклик сьогодення та намагаються швидко адаптуватися до нових реалій сьогодення.

Згідно з листом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2020 № 1/9-173 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину», адміністрація закладу освіти рекомендує під час карантину із різних підходів до організації освітнього процесу застосовувати навчання з використанням дистанційних технологій. Дистанційне навчання функціонує, використовуючи сучасні освітні, інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології в умовах, коли здобувачі освіти та педагоги перебувають у віддаленості один від одного та взаємодіють в освітньому середовищі опосередковано [1].

Дистанційне навчання виступає як нова організація освіти, що опирається на використанні як кращих традиційних методів отримання знань, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, із застосуванням самоосвіти. Для максимальної ефективності його необхідна правильна організація за допомогою системи організаційних, технічних, програмних та методичних заходів.

Технології дистанційного навчання як і будь-які педагогічні технології в максимальному ступені пов’язані з освітнім процесом – діяльністю вчителя і учня, структурою, засобами, методами і формами навчання. Тому в структуру технологій дистанційного навчання входять: а) концептуальна основа; б) змістовна

частина навчання; цілі навчання – загальні і конкретні; зміст навчального матеріалу; в) процесуальна частина – технологічний процес; організація навчального процесу: – методи і форми навчальної діяльності школярів; - методи і форми роботи вчителя; – діяльність вчителя по управлінню процесом засвоєння матеріалу; - діагностика освітнього процесу.

Дистанційне навчання передбачає використання технологій, що забезпечують подання учням основного обсягу навчального матеріалу; інтерактивну взаємодію учнів і вчителів у процесі навчання; надання учням можливості самостійної роботи з навчальними матеріалами. Інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології дистанційного навчання за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет, забезпечують організацію та супровід освітнього процесу. Вони є технологіями створення, накопичення, зберігання та доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) [1].

Дистанційна форма навчання передбачає доступ до якісної мережі Інтернет, технічне забезпечення (комп'ютер, планшет, смартфон) в усіх учасників освітнього процесу, а також володіння вчителями технологіями дистанційної освіти. Навчання з використанням дистанційних освітніх технологій – одна із форм навчання, при якій вчитель:

- організовує освітній процес;
- розробляє і представляє навчальні матеріали;
- проводить формувальне і підсумкове оцінювання;
- консультує;
- надає допомогу;
- є відповідальним за досягнення здобувачами освіти результатів навчання.

Технологія дистанційного навчання полягає в тому, що навчання і контроль засвоєння матеріалу відбувається з використанням технологій в синхронному (взаємодія між здобувачами освіти та педагогами, під час якої вони одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції) та асинхронному (взаємодія між учнями та вчителями, під час якої вони взаємодіють між собою у різних часових проміжках, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо) режимах [1]. Учитель самостійно визначає режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять, при цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі). Синхронна методика дистанційного навчання визначає активну взаємодію педагога та здобувача освіти і, таким чином, велике навантаження і на вчителя, і на учня. Педагог залучає учня до навчання. При асинхронній методиці дистанційного навчання більше відповідальності лягає на учня. Тут на перший план висувається самонавчання. При цьому вчитель виступає швидше консультантом. Обсяг навчального навантаження при організації дистанційного навчання не зменшується.

Педагогічні працівники, впроваджуючи дистанційне навчання, використовують такі засоби, що сприяють наданню навчального матеріалу учню; зумовлюють контроль успішності учня; забезпечують консультації учня з учителем; засоби інтерактивної співпраці вчителя й учня; засоби для швидкого доповнення курсу новою інформацією, сприяють коригуванню помилок [3].

Навчання за допомогою дистанційних технологій дозволяє здобувачеві освіти спланувати час та послідовність вивчення тем, засвоїти матеріал освітньої програми, досягнути потрібних результатів навчання, адже в учнів наявні чіткі інструкції щодо завдань, які необхідно виконати, доступ до навчальних матеріалів та регулярний зворотний зв'язок щодо оцінки досягнутих результатів навчання.

Види навчальної діяльності під час проведення навчального заняття чергуються при використанні технічних засобів навчання. Безперервна тривалість навчальної діяльності з ТЗН упродовж навчального заняття повинна бути: для учнів для учнів 5-7 класів – не більше 20 хвилин; для учнів 8-9 класів – 20-25 хвилин; для учнів 10-11(12) класів на 1-й годині занять до 30 хвилин, на 2-й годині занять – 20 хвилин. При здвоєних навчальних заняттях для учнів 10-11(12) класів – не більше 25-30 хвилин на першому навчальному занятті та не більше 15-20 хвилин на другому навчальному занятті [2].

Сприйняття матеріалу дистанційно вимагає від учня значної напруги: зорової, слухової, емоційної, розумової, статичної. З цього випливає, що дистанційне навчання має бути організовано правильно, без шкоди здоров'ю учням відповідно до санітарних вимог до організації дистанційного навчання, зокрема після занять із застосуванням ТЗН проводяться вправи з рухової активності та вправи гімнастики для очей. Розроблені комплекси відповідних вправ.

Отже, для ефективності використання елементів дистанційного навчання в період пандемії необхідно:

- ретельне і детальне планування діяльності здобувача освіти, її організації, чітка постановка завдань і мети навчання, використання необхідних навчальних матеріалів;
- максимально можлива інтерактивність між педагогом і учнем, зворотній зв'язок між матеріалами, що вивчалися раніше, і новим навчальним матеріалом, надання можливості працювати учасникам освітнього процесу у групах;
- постійна підтримка мотивації здобувача освіти;
- необхідність врахування особливостей технологічної бази, на якій планується використовувати той чи інший курс при визначенні змісту і структуруванні всього навчального матеріалу.

У зв'язку з поширенням епідемії і введенням карантину технології дистанційного навчання дозволяють вирішувати низку суттєвих педагогічних задач: створення освітнього простору; формування в учнів пізнавальної самостійності та активності; розвиток критичного мислення, толерантності, готовності конструктивно обмірковувати різноманітні точки зору.

Список використаних джерел

1. Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text> (дата звернення: 01.11.2021).
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text> (дата звернення: 02.11.2021).
3. Шуляр В. І. Електронний конструктор уроку в планувальній діяльності суб'єктів літературної освіти. Миколаїв : ОППО, 2012, 84 с.

ЗВ'ЯЗОК ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ» З ВИВЧЕННЯМ ІНФОРМАТИКИ У ШКОЛІ

Лещук Світлана Олексіївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
leshchuk_so@fizmat.tnpu.edu.ua

Чайка Галина Адамівна

учитель вищої категорії
Тернопільська Українська гімназія імені Івана Франка
chaikag2@gmail.com

«Учитель творить Людину...» Усвідомлення слів В.О.Сухомлинського покладає на викладачів кафедри інформатики та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка велику відповідальність за підготовку вчителів за спеціальністю 014.09 Середня освіта (Інформатика). Це спонукає використовувати усі доступні засоби і методи для найвищого рівня навчання, розробляти новітні методики для ефективної взаємодії усіх учасників навчального процесу, зв'язку із сучасністю.

Місією кафедри є підготовка висококваліфікованих, творчих і талановитих працівників освіти з нестандартним мисленням і розвиненим інтелектом, спроможних реалізувати освітньо-інноваційний потенціал і бути зразком лідерства в сучасному суспільстві.

Освітня діяльність у сфері вищої освіти реалізовується:

- поєднанням традиційних та альтернативних технологій професійної підготовки майбутнього педагога;
- забезпеченням індивідуальної траєкторії професіоналізації студента;
- здійсненням наукових досліджень в освітній галузі;
- проходженням практики в державних і недержавних установах, закладах освіти різних рівнів, тощо.

Шляхи вдосконалення методичної системи навчання інформатики розглянуті в працях Балік Н. Р., Шмигер Г. П. [1]; технології змішаного навчання в курсі «МНІ» та застосування підходів STEM освіти розкриті в працях Барної О. В. [2], Романишиної О. Я. [3]; формуванням цифрової компетентності здобувачів із метою якісної підготовки та підвищення рівня їх конкурентоспроможності на ринках праці знаходимо в праці Карабін О. Й., Шуль М.В. [4]; про організацію